

Pirmutinis Darbo Zmo-
nių Dienraštis išeina kas-
dien apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir k
nadoj — metams \$6.00; p
sei — \$3.00; 3 mėnesiams
\$1.75. Kitose šalyse: metan
\$8.00; pusei metų — \$4.00.

No. 14.

Telephone 8878 Stagg.

Brooklyn, N. Y., Subata, 17 d. Sausio (January), 1920.

Pavienio numerio kaina 2c.

Metai X, Dien. 1

BOLŠEVIKAI PANAIKINO MIRTIES BAUSMĘ

KOLČAKO SUAREŠTAVIMĄ PATVIR- TINA TARYBŲ VALDŽIOS PRANEŠIMAI

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 17 d. sausio. — Pranešimai apie paėmimą admiralo Kolčako, — juodašimčių galvos Sibire, — tapo patvirtinti Maskvos bevielinių pranešimu.

11 d. sausio iš Maskvos atėjo žinia, kurioje buvo pasakyta, kad admiralas Kolčakas tapo suareštuotas Irkutskte. Jį suareštavo pulk. Pepliajev, dabartinis juodašimčių valdžios premjeras. Tame pranešime buvo pasakyta, kad pulk. Pepliajev akė savo belaisviui perleisti jam kontrolę visų reikalų. Manoma, kad Pepliajev yra vienas iš Irkutskmaistinkų arba bolševikų grupės išsiplėtojo įvairias Sibiro dalis.

Maskvos bevielinės žinios gi praneša, kad bolševipanaikino Tarybų Rusimirties bausnę.

NATO KOMITETE KI- VIRČIAI DELEI ARTENSO TARDYMO

rah grasina rezignavimu, eigu Stevenson nebus prašalintas.

tešnimasi perkėlimui Lu-ko tyrinėjimų į senatą.

translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 17 d. sausio. Užrubežinių reikalų komitetas gavęs senato pavėlimą pasirinkti sau advokatus pagalbai tyrinėjimo Rusijos propagandos, negali sitaikinti kaslink vieno advokato. Tame reikale kilo deli kivirčiai ir nesutikimai.

New Hampshire senatoris Moses, komiteto pirmininkas ir Pensylvanijos senatorius Knox nori, kad imtasi New Yorko legislatoros (luskinio) komiteto vadokas Stevenson, kuot senatorius Morah grata rezignavimu, jeigu Stevenson bus priimtas.

senatorius Moses sako, Stevensoną rekomendatį senatorius Knox, kuot žinąs nuo pat kūdikypažymėdamas, būkensonas ypatingai yra idaujamas, kadangi jis "informacijų" iš New Yorko legislatoros Luskoto.

REICHSTAGO POSĖDŽIUOSE DIDŽIAUSIA BETVARKĖ

Radikalai atakuoja valdžią už šaudymą žmonių

Posėdžiai tapo atidėti.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 16 d. sausio. — Prezidento Eberto ir premjero Bauer valdžia pajautė radikalų spaudimą, kuomet žmonių sukilimai privertė apšaukti Vokietijoje karę, kuris kabojo ant Berlyno dar nuo pavasario. Apart to, valdžia tapo priversta išvysti didelį skaičių užmuštų žmonių, lygiai kaip ir didžiausią betvarkę parlamentariškuose posėdžiuose, kokių iki šiol Reichstagas dar nematė.

Tilpusi proklamacija laikraštyje Die Freiheit, protestuojanti prieš darbininkų valdžios tarybą, sušaukė dideles žmonių minias priešais Reichstago namą. Žmonės susirinko aplinkui Reichstago namą tuo pat metu, kuomet atstovai rengėsi pradėti sesijas.

Iš praėjusių keletos dienų pastebėta, kad neprigulmingieji socialistai su savo prietarais rengėsi šią savaitę parvartoti visas savo pastangas atakavimui valdžios. Pradžia prasidėjo streikais vakarinėje ir pietinėje Vokietijos dalyje, ir augsėsnėje Silezijoje. Tuo pačiu laiku Berlyno agitatoriai viešai didžiavosi busiančiomis

atakomis prieš valdžią, apgynimui "Taikos Legislaturos", kuriai buvo prisiekta Weimaro konferencijoje, pereita vasarą.

Atidarant nacionalės tarybos posėdžius, herr Geyer, vietininkas buvusio nepriegulmingų socialistų vado Hugo Haases, išnešė savo partijos protestą prieš laikymą ginkluotos sargybos Reichstago. Jisai kaltino atstovų pirmininką, kad minėtoji militariška sargyba yra laikoma su jo leidimu.

Herr Henke, neva vienas iš radikaliskiausių nepriegulmingųjų partijos narių, parėmė Geyero protestą, pažymėdamas, kad valdžia vartojami militarišką sargybą "pasipriešinimui tikrosios demokratybės dvasiai". Šioji pastaba sukėlė lermą tarpe kitų partijų atstovų.

Pradėjus svarstyti antrą klausimą, atstovai klausėsi komisijos raporto, kuomet pasigirdo pirmutiniai šūviai. Neprigulmingieji aplėdo posėdį, bet už kelių minučių vėl sugrįžo, vedami Frau Louise Zetz, pasižymėjusia Vokietijos jūreivių sukilime Wilhelmshavene, 1917 m.

Tuojaus atsivėrė betvarkės ir kovos pragaras. Pirmininkas veltui skambino varpelį įsteigimui tvarkos. Tuomet jisai griebėsi už kepurės, už žiupono ir aplėdo savo kėdę, atidedant posėdžius ant toliaus.

AMERIKOS ARMIJOS ŠTABAS ŽAIS- LUS SAU DARĖ IŠ KAREIVIŲ GYVASTIES

TUKSTANČIAI UŽMUŠTA BE-
REIKALINGOSE ATAKOSE,
TUOTARPINĖS TAIKOS
DIENOJE, SAKO GEN.
SHERBURNE

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 14 d. sausio. — Todėl, kad Amerikos armijos stovykla Chaumont, Francijoje, buvo valdoma vyrais, kurie žaislus sau darė iš žmogaus gyvasties, norėdami užsmaugti ją kolelei dar yra proga, tūkstančiai kareivių tapo užmušta bereikalingai, tuo tarpinė taikos pasirašymo dienoje, 1918 metuose. Šį apkaltinimą paskelbė brigadinis generolas John

H. Sherburne, savo raporte į atstovų buto militariškų reikalų komitetą.

Korpusų, divizijų ir brigadų komandantai, bijodami augščiausiojo Chaumonto štabo, nedrįso savo autoritetu pasipriešinti, įsakymams daryti atakas 11 d. lapkričio (laikinosios taikos pasirašymo dienoje), nors jie gerai žinojo, kad tuo tarpinė taika jau įvyko.

Isakymai daryti atakas nebuvo atšaukti, — sako generolas Sherburne, — vienatinis pranešimas, kuris gauta laikinosios taikos pasirašymo dienoje, buvo sekandžio turinio: "11 val. prieš, 11 d. lapkričio, visi mūšiai privalo būti sustabdytais".

Jokis oficerius negalėjo skaityti šitokio pranešimo atšaukimu pirmesnių įsakymų daryti atakas 11 d. lapkričio ryte. Didžiama armijos kariavo iki 11 val. o nekurie pulkai mušėsi priešais kulkasvaidžių pozicijas. Tiktai keli komandantai — oficeriai, nepaisant gresiančios kariško teismo bausmės, patys išdrįso sustabdyti mūšius, bet jie taip padarė pasiimdami visą atsakomybę ant savęs.

Generolio štabo sistema, sako Sherburne, — buvo valdoma visa kariumenė ir oficeriai, pradedant nuo korpusų vadovų iki jauniausiam oficeriui. Jie buvo laikomi didžiausioje baimėje, gresinant sugrąžinti juos atgal ir užpakali išjuokinti ir gėdai.

Taip buvo išduoti mano kareiviai, — pažymi gen. Sherburne, — taipgi ir kiti amerikonių pulkai, kurie buvo šale mūsų. Visi jie žuvo bereikalingose atakose 11 d. lapkričio. Tie, kurie liko gyvi, nesilinksmo apskelbus tuotarpinę taiką, kadangi jų draugai tą dieną bereikalingai nuėjo į kapus. Tuomet buvo liuosai pasakyta, jog kada nors turi būti padarytas šitame reikale tyrinėjimas.

RAGINA TAUTŲ LYGA RŪPINTIS RUSIJOS KLAUSIMU.

Paryžiaus laikraštis Temps sako, taktininkų užduotis yra "išgelbėti" mažasias tautas nuo "raudonųjų".

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 16 d. sausio. — Le Temps rekomenduoja, tautų lygai pirmiausia užsiimti Rusijos klausimu. Šis kapitalistų laikraštis sako, lygos taryba neturi nieko svarbesnios svarstyti savo susirinkime, kaip tik išmilyti būdus slopinimui bolševizmo.

Temps nurodo, jeigu taktininkai ir nesibijotų savo šalyse bolševizmo, jie privalt "apsaugoti" mažasias Europos tautas, kurios rubežiuojasi su Rusija. Sako, šitos tautos bolševikams bus celiu jų dabartiniams laimėjimas.

CHINEČIAI PAGELBĖS TARYBŲ ARMI- JAI KOVOTI PRIEŠ JAPONUS

Latvių ir lenkų ofensyvas neturi svarbos. — Orenburgas ir Uralas jau apvalyti

Turkestanas taipgi laikomas Tarybų armijai. — Denikino "techniškos spēkos sunaikintos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 16 d. sausio. — Tarybų Rusijos armija, kuri pasiekė Balai stotį, arti 400 mylių į rytus nuo Tai-ga, gaus pagelbą nuo chiniečių radikalų. Taip pranešama iš Maskvos, cituojant žinias iš Čeliabinsko. Sakoma, jog chiniečiai veiksį Baikalo ežero pakraščiuose.

Tarybų armija tikisi greitai susiremti su Japonijos kareiviais, atsistais rytiniame Sibire, — sako Maskvos pranešimas pažymėdamas, kad bolševikų kariumenė nedarysianti užpuolimų tam tyčia sukelti mūšius, bet toki susirėmimai gali kilti iš gresiančio Japonijos ir taktininkų pavojiaus, kuriam Tarybų valdžia turės pašvęsti didelę dalį savo spēkų militariškiems reikalams.

Lenkų ir latvių kariumenės skelbiami laimėjimai ant šiaurvakarinio Rusijos fronto, — kur sakoma, jie privertė Tarybų spēkas pasitraukti atgal keliose vietose, — Maskvos atžvilgiu šis jų ofensyvas neturi didelės svarbos.

Odesos miestą užėmė ukrainiečiai kareiviai, su pagelba Galicijos pulkų. Sakoma, šitie kareiviai kovoją prieš Tarybų armiją, nors jie yra priešingi generolo Denikino vadovavimui pietinėje Rusijoje. Anksčiaus gauti pranešimai sako, Denikinas atstatė nuo vietos generolą Schilling, buvusį juodašimčių komandantą Odesoje. Jo vieton paskirtas generolas Ignatiev.

Tarybų valdžia praneša, kad Orenburgo ir Uralo apielinkės tapo visiškai apvalytos nuo juodašimčių, ir Turkestanas frontas gali būti labai lengvai apsaugotas nuo priešų.

Bevielinis Maskvos pranešimas sako: "Mūsų priešų techniškos spēkos tapo sunaikintos, kuomet raudonoji armija,

užėmė Donetzo apielinkę ir paėmė daug kariškos medegos.

SAKO, DAR 2,000 RADIKALŲ BUS SUAREŠTUOTA

Imigracijos komisijonierius reikalauja \$1,000,000 g'bojimui" svetimsalių tratinų".

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on January 16, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 16 d. sausio. — Plenuojama tolesnis arestavimas svetimsalių, kuri tik prasikals radikaliską veikimu. Apie tai sužinota kuomet imigracijos komisijonierius Caminetti pareikalavo iš valdžios \$1,000,000 "globojimui" svetimsalių kurie bus paskirti depocijai.

Teisdarystės departamentas užpuolikai ir detektai plenuoja padaryti dar daugiau ablavų visoje Amerikos šalyje. Jie tikisi suareštuoti 2,000 daugiau radikalų, tuomet išvis bus 7,000. Penktūkstančiai jau yra suareštuota, praneša komisijonierius Caminetti. Plenuojami užpuolimai įvyksią tar dabar ir birželio mėnesiais metais.

Caminetti sako, tie pagai yra reikalingi imigracijos biurui, kadangi tik onginališki užpuolimai lėš buvo parūpintos, o treninių užlaikymui fondai nėra priduoti.

Iš visų Amerikos pasipylę protestai prieš kankinimą šeimynų, kumaitintojai suareštuoti kia deportacijos. Tie testai privertė Amerikalvaldžią rūpintis, kad ateje išvengus inkvizicijos kaltų šeimynų.

CHICAGOJE PLĖTOJA INFLUENZA.

106 ypatos serga ir vienas mirė.

Chicago, Ill., 16 d. sausio. — Šimtas ir šešios ypatos susirgo influenza ir vienas jau mirė. Taip praneša sveikatos departamentas. Ligos auga dvigubai kas dieną.

Great Lakes laivyno laivnimosi kempė Grant tapo visiškai uždaryta iš priezasties staigaus minėtosios ligos plėtojimosi abiejose vietose. Vienas žmogus mirė kempėje Grant.

Bėgyje pereitos savait susirgo 158 ypatos, ir 14

